

EVALUATIEVERSLAG

2019

Federatie Antilliaanse Jeugdzorg

Februari 2020

Inleiding.....	3
Uitgangspunten van YAVE	4
Het proces.....	4
De leefgebieden.....	5
Het traject	5
Kenmerken doelgroep YAVE.....	7
Samenstelling Team YAVE	7
De gedragsdeskundige.....	8
Resultaten 2019	10
Kenmerken jongeren	11
Overzicht trajecten	12
Monitoring lange termijn.....	12
Meerwaarde YAVE	13
Foto's TEAM	14

INLEIDING

De Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (FAJ) is een koepelorganisatie voor jeugdzorg op Curaçao, Bonaire, St. Maarten, St. Eustatius en Saba.

FAJ stimuleert, entameert en verricht activiteiten die leiden tot een bloeiend jeugdwezijn en een betere leef- en ontwikkelingssituatie voor kinderen en jongeren. FAJ zet zich in voor alle jongeren van 0 - 24 jaar, vanuit een positieve benadering en een integrale aanpak.

Om kwetsbare jongeren op een laagdrempelige manier te ondersteunen is FAJ in 2007 gestart met YAVE. YAVE staat voor Yudansa Alternativo pa un Vishon Eksitoso. YAVE is de status van project allang voorbij en kan al jaren beschouwd worden als een structurele zorgstructuur aangeboden door de FAJ. YAVE gaat uit van een preventieve insteek, gericht op het voorkomen van schooluitval. Dat doet YAVE door vroegtijdig te signaleren dat er problemen zijn in de school- of persoonlijke sfeer van de jongere. Door een gerichte aanpak kan iedere jongere op een individuele wijze worden geholpen.

YAVE opereert op het snijvlak van jeugdhulpverlening, justitie, onderwijs en arbeid en beoogt o.a. de volgende problemen aan te pakken: voortijdig schoolverlaten, jeugdwerkloosheid, jeugdcriminaliteit, tienerzwangerschappen en (dis)functioneren van jongeren met een licht verstandelijke beperking en jongeren in het algemeen.

Op dit moment zijn de laatste census resultaten op Curaçao van 2011 en is het percentage drop-outs nog steeds aanvaardbaar als 35%. Reden te meer om een bijdrage te leveren aan het verlagen van dit percentage.

Vanaf de start van YAVE in 2007 zijn er in totaal tot 31 december 2019, 1044 jongeren aangemeld waarvan momenteel 16 jongeren nog in de aanmeldingsfase zitten en 138 begeleid worden door het team van YAVE.

UITGANGSPUNTEN VAN YAVE

- Jongeren in probleemsituaties goed ondersteunen om ze op een positief spoor te houden of zetten.
- Jongeren ondersteunen en begeleiden bij het succesvol afronden van hun opleiding.
- Jongeren die uitgevallen zijn daar waar mogelijk terug begeleiden naar school.
- Met jongeren die uitgevallen zijn op school en die niet meer terug kunnen, gezamenlijk zoeken naar een alternatieve oplossing in de vorm van een leerwerkplek, een werkervaringsplaats of een reguliere baan.
- Situaties die een probleem dreigen te worden preventief aanpakken in de vorm van interventies; bij slechte woonomstandigheden, armoede en/of arbeidsbemiddeling van ouder(s).

HET PROCES

YAVE stimuleert vroegtijdige signalering, is laagdrempelig en voor iedereen toegankelijk.

Zo snel mogelijk na de aanmelding wordt bepaald of er een traject kan worden gestart met deze jongere. De specifieke situatie van de jongere staat centraal in dit gesprek en de totale leefomgeving wordt meegenomen. De situatie van de jongere wordt geanalyseerd op 15 leefgebieden. Preventie is de hoofdprioriteit en positieve ontwikkelingen en/of relaties worden versterkt. Er wordt individuele begeleiding geboden aan de hand van de hulpvraag van de jongere. Daarnaast wordt de ontwikkeling gemonitord, door heldere korte en lange termijn doelstellingen vast te stellen. Deelname is vrijwillig maar niet vrijblijvend. Er wordt ook nazorg geboden na afloop van het traject.

DE LEEFGEBIEDEN

- Thuis-/ gezinssituatie
- Relatie met moeder
- Relatie met vader
- Vrienden/vriendinnen
- School
- Werk/stage
- Lichamelijke gezondheid
- Geestelijke gezondheid
- Seksualiteit
- Huisvesting
- Financiële situatie
- Gebruik drugs en/of drank
- Gokken
- Contact met politie/justitie
- Vrijtijdsbesteding

HET TRAJECT

Na de aanmelding van de jongere wordt in het wekelijkse casuoverleg van het team van YAVE bekeken of de jongere in aanmerking komt voor begeleiding, mede door het advies van de gedragsdeskundige. In dit overleg wordt besloten of er met de jongere een traject wordt ingezet.

De jongere krijgt een interventiedeskundige toegewezen die in overleg met de jongere een trajectplan opstelt. Er wordt een uitgebreide intake gedaan waarbij de situatie van de jongere wordt gescreend op de 15 leefgebieden en de hulpvraag wordt bepaald. De leefgebieden analyse wordt gebruikt om helder te krijgen waar de kansen en mogelijkheden liggen om jongeren te motiveren en problemen en belemmeringen aan te pakken. Indien nodig wordt de gedragsdeskundige ingezet voor het testen van de jongere. Met de jongeren, en bij minderjarigen ook hun ouders, wordt een plan opgesteld met concrete korte en lange termijn doelen. De jongere is zelf verantwoordelijk voor het behalen van de gestelde doelen, maar kan daarbij rekenen op ondersteuning, stimulering, begeleiding en motivering van de interventiedeskundige.

Een begeleidingstraject kan variëren van enkele maanden tot meer dan een jaar en bestaat uit verschillende interventies die gedaan worden om tot de doelen te kunnen komen.

Dit kan variëren van hulp bij onderstand aanvragen, kinderopvang regelen samen met de jongere of gesprekken met school of andere instanties bijwonen en meer.

De voortgang wordt bijgehouden in het volg systeem Yave Tracking System(YTS). In de beginperiode onderhoudt de interventiemedewerker intensief contact met de jongere, naar mate het traject loopt wordt dit contact minder intensief. Er wordt bewust gewerkt naar meer zelfstandigheid bij de jongere.

Na afronding van de meeste begeleidingstrajecten wordt nog nazorg geboden door het bellen na een periode om te informeren naar de status van de jongere.

Naast individuele begeleiding worden soms ook groepstrainingen aangeboden. YAVE heeft een breed netwerk opgebouwd met diverse organisaties binnen het jeugd- en onderwijsveld waar intensief mee wordt samengewerkt. Daar waar nodig wordt onderling uitgewisseld of wordt een jongere doorverwezen en/of trajecten elders geboden.

Er worden verschillende type interventies aangeboden door het team van YAVE:

- bemiddeling/-belangenbehartiging,
- vaardigheidstrainingen,
- voorlichting/advies,
- inzet gedragsdeskundige,
- specifieke hulpverlening (extern),
- materiële hulpverlening en
- begeleidingsgesprekken.

KENMERKEN DOELGROEP YAVE

Bij jongeren die door YAVE begeleid worden, is meestal sprake van een of meer van de volgende kenmerken:

- gedragsproblemen
- in aanraking gekomen met criminaliteit
- spijbelen en schoolverzuim
- voortijdig school verlaten
- voortijdig school verlaten door zwangerschap of armoede
- geen veilige thuissituatie door afwezigheid ouder(s) of gebrek adequate opvoedvaardigheden
- deel uitmaken van een gezin waarvan iemand met justitie in aanraking is gekomen
- deel uitmaken van een gezin waar sprake is van verslaving
- behoefte aan een steuntje in de rug of een buddy die hen helpt hun doelen te bereiken
- ongedocumenteerde jongeren

SAMENSTELLING TEAM YAVE

Het team van YAVE bestaat uit een teamleider, 4 interventie medewerkers en een gedragdeskundige.

Het team wordt aangestuurd door de teamleider en heeft wekelijks overleg om de lopende zaken te bespreken. Regelmatig worden ook brainstormsessies, workshops deskundigheidsbevordering e.d. georganiseerd.

De gemiddelde caseload per interventie medewerker is 25 jongeren.

DE GEDRAGSDESKUNDIGE

Aanmeldingen:

Alle nieuwe aanmeldingen (59) worden door gedragsdeskundige gescreend en van advies voorzien. Dit gebeurt in dezelfde week van aanmelding om te voorkomen dat de aanmeldingen blijven liggen en geen acties kunnen worden gedaan. Op grond van het gedragsdeskundig advies wordt het traject bepaald en/of acties ondernomen.

Hulpvraag verduidelijking:

In geval van diepere psychische problematiek komen cliënten na screening, eerst op gesprek bij de gedragsdeskundige voor verduidelijking van hun hulpvraag. Op grond daarvan wordt het traject bepaald en/of acties ondernomen.

Therapeutische sessies/behandeling:

Bij de complexere casussen zijn er meerdere gesprekken met de gedragsdeskundige. Gedragsdeskundige verwijst cliënten na meer inzicht in de problematiek door naar Skuchami, Yudaboyu of andere psychologen voor diagnostiek. Het vervolg traject, begeleiding en ondersteuning wordt dan op grond van de diagnostiek bepaald.

De gedragsdeskundige heeft ter behandeling therapeutische gesprekken met cliënten. Dit kunnen de jongere zelf zijn of de ouders en in sommige gevallen beide.

Zo zijn er problematische gezinnen wonend in een crisisopvang met veel problemen. Er zijn interventies geweest op de opvang en er hebben verschillende gesprekken plaatsgevonden.

Afgelopen jaar zijn er verschillende therapeutische sessies geweest met cliënten alleen en/of ouder(s). Ook zijn er korte trajecten belegd; gesprekken of losse adviesgesprekken met ouder(s) en jongeren en betrokken interventiedewerker. In totaal waren dit 25 jongeren (17 jongens en 8 meisjes) en bij 14 jongeren is het gedragsdeskundige traject in 2019 afgerond, bij de overige loopt het nog.

Verder heeft de gedragsdeskundige verschillende interventies gepleegd met scholen door gesprekken met leerkrachten /SMW'ers/ schoolhoofden en betrokken leerlingen (cliënten) en met Fundashon Pro Bista voor een zeer slechtziende cliënt.

Psychologische en psychiatrische rapporten:

De gedragsdeskundige neemt alle rapporten en verslagen (psychologische/psychiatrische) door die informatie bieden over geregistreerde cliënten. De inhoud wordt dan met de betrokken IM'er besproken. Soms is het ook nodig om ouders hier beter over te informeren.

Ondersteuning interventie medewerkers:

Er zijn doorlopend gesprekken met interventie medewerkers; dit om de voortgang van specifieke casussen te overleggen, voor informatieoverdracht van problematische situaties en algemene werkzaamheden.

Ook biedt de gedragsdeskundige inhoudelijk ondersteuning bij het opstellen van formele brieven. Verder geeft de gedragsdeskundige ook ondersteuning bij gesprekken tussen interventie medewerkers en cliënten of gezinsgesprekken. Soms bij wijze van een korte interventie.

Teamvergadering:

Op verzoek van het team of op eigen initiatief neemt de gedragsdeskundige regelmatig deel aan de teamvergaderingen. Ook is er aandacht besteed aan het inhoudelijk functioneren van YAVE en de werkstructuren.

Testen

Er zijn in het afgelopen jaar 13 cliënten getest op hun intelligentieniveau. De testverslagen worden uitgelegd aan ouder en/of cliënt en dienen vaak ter doorverwijzing voor scholen.

Soms worden ad hoc jongeren getest en besproken (screening) zonder dat er uiteindelijk begeleiding plaatsvindt.

Onderwijs

De gedragsdeskundige heeft op verzoek van betrokkenen instellingen, vergaderingen bijgewoond voor Multi Disciplinair Overleg ten aanzien van cliënten. Meestal zijn dit MDO's georganiseerd door SMAT.

LVG- platform en kenniscentrum

De gedragsdeskundige neemt maandelijks deel aan LVB-platform vergaderingen, waar de nodige activiteiten vanuit het platform voortvloeien. Er is o.a. gewerkt aan een praktijkdefinitie voor LVB'ers. Hiervoor hebben gedragsdeskundigen (psychologen, orthopedagogen en psychiaters) van het eiland verschillende bijeenkomsten gehad om de praktijkdefinitie uit te diepen. Er zijn het afgelopen jaar ook vergaderingen georganiseerd met kopstukken uit het onderwijs en het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport. De praktijkdefinitie is definitief bepaald en bekend gemaakt.

Met de leden van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport is een aparte vergadering belegd om af te stemmen en te adviseren op het gebied van richtlijnen betreffende de indeling voor differentiatie binnen het funderend onderwijs/speciaal onderwijs.

Er is een nauwe samenwerking van de gedragsdeskundige met de coördinator van het kenniscentrum, voor wat betreft activiteiten en invulling van het LVB-kenniscentrum. In dit verband vinden regelmatig overlegmomenten plaats tussen de coördinator en de gedragsdeskundige.

Gedragsdeskundige heeft een nieuwe versie voor de LVB-training opgesteld. Deze is als pilot intussen uitgevoerd. Het dient door trainers nog officieel te worden geëvalueerd.

Gedragsdeskundige heeft een training ontwikkeld voor opvoedingsondersteuning aan ouders met een LVB-kind. Deze zal in januari 2020 als pilot van start gaan. Hierbij wordt ook een andere trainer ingezet om de training meteen op te pakken.

YTS

De adviezen behorend bij de aanmeldingen staan allemaal in het YTS vermeld. Verder worden alle contactmomenten met de cliënten, in behandeling bij de gedragsdeskundige, in het YTS geregistreerd.

RESULTATEN 2019

Instroom

YAVE heeft flexibele instroommogelijkheden. Omdat het individuele projecten betreft heeft dus elk traject een eigen instroom- en uitstroommoment. In 2019 zijn er in totaal 59 nieuwe jongeren ingestroomd. Door YAVE wordt van elke jongere bijgehouden wat de reden van aanmelding is. Deze achtergrondinformatie is belangrijk voor het uitzetten van een passend traject en geeft ook algemene informatie over de situatie van de jongere.

Reden van aanmelding

In de afgelopen jaren zijn de meeste aanmeldingen door school gedaan, gevolgd door maatschappelijk werkers van andere instanties en zelfmeldingen.

In 2019 zijn vooral gezins-, sociaal-emotionele-, gedrags- en schoolproblemen genoemd als reden voor aanmelding van een jongere bij YAVE.

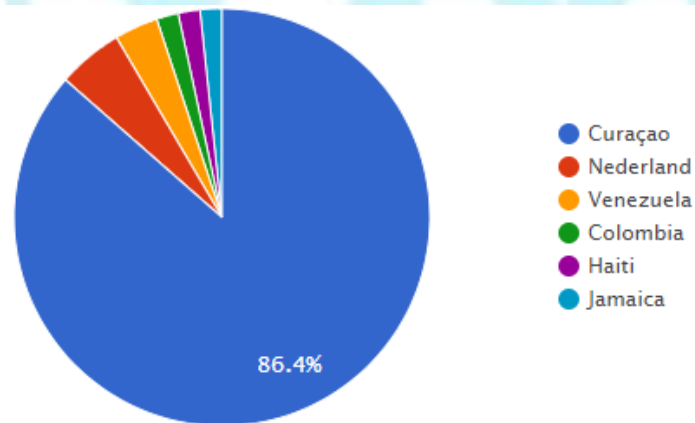
Bij de schoolgerelateerde problemen komen spijbelen, schoolverzuim en het niet kunnen vinden van een passende opleiding het meeste voor.

Gelet op de relatief lage leeftijd waarop de jongeren bij YAVE worden aangemeld komen werkgerelateerde problemen veel minder voor dan de andere bovengenoemde problemen. In 2019 werd in dit kader hulp geboden bij de arbeidsbemiddeling voor hetzij een reguliere dan wel een bijbaan voor de ouders of de jongere zelf.

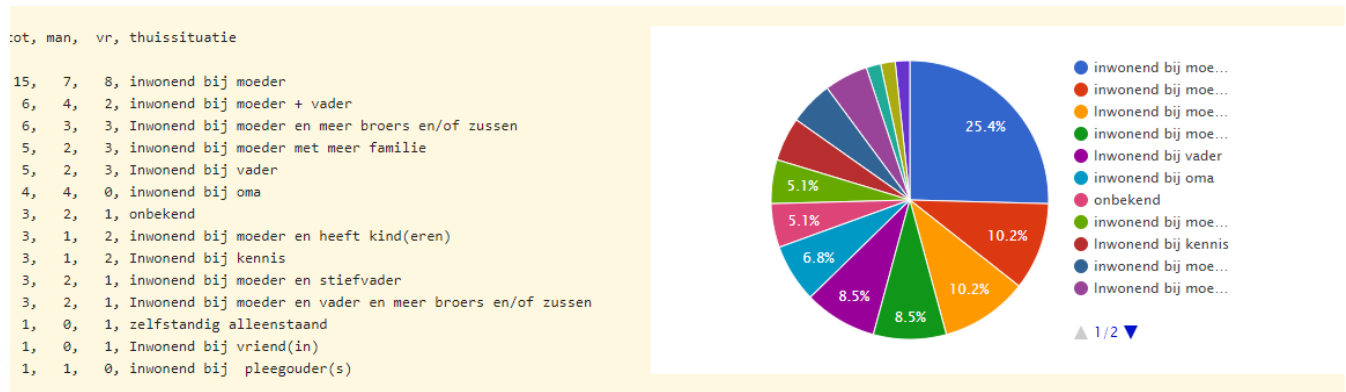
KENMERKEN JONGEREN

De gemiddelde leeftijd van de jongeren die bij YAVE werden aangemeld in 2019 was, op het moment van aanmelding, 16 jaar en er werden meer jongens dan meisjes aangemeld.

Vergeleken met vorig jaar zijn er dit jaar meer jongeren aangemeld die op Curaçao zijn geboren. In 2019 was dat bij ongeveer 86% het geval, in 2018 was dit percentage 75%. De jongeren die niet op Curaçao zijn geboren hebben voornamelijk Nederland als geboorteland gevolgd door een (ei)land uit de Latijns-Amerikaanse of Caribische regio.

Voor wat betreft de situatie thuis valt op dat de meeste jongeren die in 2019 bij YAVE zijn aangemeld opgroeien in een gezin met een moeder en/of moeder met meer broers en zussen.

De meest voorkomende aanmeldreden was in 2019 gezinsproblemen, gevolgd door gedrags- en sociaal-emotionele problemen.

OVERZICHT TRAJECTEN

Van alle jongeren die bij YAVE worden aangemeld wordt in YTS de voortgang gevolgd. In februari 2020 is de actuele status van alle trajecten opgenomen. Van de, tot nu toe, 1044 aangemelde jongeren zitten 16 jongeren nog in de aanmeldingsfase, 812 hebben het traject afgerond, 138 zitten in traject, 41 zijn doorverwezen naar YAVE + of andere instanties, 7 zijn onder begeleiding van andere instanties, met 22 jongeren is geen contact (meer) en 5 jongeren zijn afgewezen. In 2019 zijn er in totaal 59 jongeren aangemeld.

Afronding betekent dat ze een volledig traject hebben afgerond, zijn doorverwezen of aan hebben gegeven geen behoefte meer te hebben aan begeleiding.

MONITORING LANGE TERMIJN

YAVE blijft ook op de lange termijn volgen hoe het met jongeren die een traject hebben doorlopen gaat. Zo wordt jaarlijks met alle jongeren, die in het verleden zijn aangemeld en twee jaar geleden bij YAVE zijn uitgestroomd, nagegaan hoe het nu met ze gaat. In 2017 zijn er in totaal 68 jongeren uitgestroomd, 36 uit een YAVE traject en 35 uit een YAVE+ traject. Van de 64 uitstromers zijn 48 jongeren bereikt om hun huidige situatie te monitoren.

Ongeveer 1/3 (32,3%) van de jongeren die in 2017 zijn uitgestroomd gaat op dit moment naar school, 45.6% werkt en 8.8% doet beide. De helft van de voormalige cliënten geeft aan dat het goed gaat en dat ze tevreden zijn met hoe hun leven nu verloopt. (17.6%) van de jongeren woont niet meer op Curaçao maar doen het goed in het buitenland. Ruim 23.5% geeft aan hulp nodig te hebben, een derde (29.4%) van deze groep heeft inmiddels opnieuw contact met YAVE opgenomen.

MEERWAARDE YAVE

Sinds de opstart van YAVE in zijn er in totaal 1044 jongeren aangemeld, van deze jongeren is bij 863 het traject afgerond, waarvan er 816 een volledig traject hebben doorlopen en 136 nog in traject zitten. De meeste jongeren die het traject hebben doorlopen geven aan veel aan de begeleiding te hebben gehad vanwege een goede start en daar na een aantal jaren nog profijt van te hebben in hun opleiding of (bij)baan.

YAVE heeft een groot netwerk met collega organisaties opgebouwd in de loop van de jaren. Regelmatig worden jongeren voor vervolg of hulp naar een collega organisatie doorverwezen en daarna nog een paar maanden gevolgd.

FOTO'S TEAM

Alex Walle, teamleider

Sumini Bos, orthopedagoog

Lisette Mattheeuw,
Interventiemedewerker

Sharviëne Hersilia
Interventiemedewerker

Charlène Croes
Interventiemedewerker

Rubiella Thielman
Interventiemedewerker

Dit verslag is opgesteld door bureau FAJ/YAVE
Kaya Djembe 218 - 220 , Sta Rosa.

+5999 767 4911 (FAJ)
+5999 747 7757 (YAVE)
www.faj.cw

bureau@faj.cw

yave@faj.cw